

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē yuddhakāṇḍē

॥ dvādaśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvādaśaḥ sargaḥ ॥

puryāḥ parirakṣaṇāya sainikānāṃ niyuktiḥ sītāyāṃ
svīyāmāsaktiṃ pratipādyā rāvaṇēna tasyā haraṇaprasaṅgasya
varṇanaṃ bhāvikartavyanirṇayāya sabhāsatsammatēḥ
prārthanaṃ kumbhakarṇēna rāvaṇaṃ nirbhartsya
samastaśatruvadhabhārasya svayamēvōtthāpanam

sa tāṃ pariśadaṃ kṛtsnāṃ
samīkṣya samitiñjayah |
pracōdayāmāsa tadā
prahastaṃ vāhinīpatim ॥ 6.12.1 ॥

sēnāpatē yathā tē syuḥ
kṛtavidyāścaturvidhāḥ |
yōdhā nagararakṣāyāṃ
tathā vyādēṣṭumarhasi ॥ 6.12.2 ॥

sa prahastaḥ praṇītātmā
cikīrṣan rājaśāsanam |
vinikṣipad balaṃ sarvaṃ
bahirantaśca mandirē ॥ 6.12.3 ॥

tatō vinikṣipya balaṃ
 sarvaṃ nagaraguptayē |
 prahastaḥ pramukhē rājñō
 niṣasāda jagāda ca || 6.12.4 ||

vihiṭaṃ bahirantaśca
 balaṃ balavatastava |
 kuruṣvāvimanāḥ kṣipraṃ
 yadabhiprētamasti tē || 6.12.5 ||

prahastasya vacaḥ śrutvā
 rājā rājyahitaiṣiṇaḥ |
 sukhēpsuḥ suhrdāṃ madhyē
 vyājahāra sa rāvaṇaḥ || 6.12.6 ||

priyāpriyē sukhē duḥkhē
 lābhālābhē hitāhitē |
 dharmakāmārthakṛccchrēṣu
 yūyamarhatha vēditum || 6.12.7 ||

sarvakṛtyāni yuṣmābhiḥ
 samārabdhāni sarvadā |
 mantrakarmaniyuktāni
 na jātu viphalāni mē || 6.12.8 ||

sasōmagrahanakṣatrai -
 rmarudbhiriva vāsavaḥ |
 bhavadbhirahamatyartham
 vṛtaḥ śriyamavāpnuyām || 6.12.9 ||

ahaṃ tu khalu sarvān vaḥ
 samarthayitumudyataḥ |
 kumbhakarṇasya tu svapnā -
 nnēmamarthamacōdayam || 6.12.10 ||

ayaṃ hi suptaḥ ṣaṇmāsān
 kumbhakarṇō mahābalaḥ |
 sarvaśastrabhṛtāṃ mukhyaḥ
 sa idānīm samutthitaḥ || 6.12.11 ||

iyaṃ ca daṇḍakāraṇyād
 rāmasya mahiṣī priyā |
 rakṣōbhiṣcaritōddēśā -
 dānītā janakātmajā || 6.12.12 ||

sā mē na śayyāmārōḍhu -
 micchatyalasagāminī |
 triṣu lōkēṣu cānyā mē
 na sītāsadṛśī tathā || 6.12.13 ||

tanumadhyā pṛthuśrōṇī
 śaradindunibhānanā |
 hēmabimbanibhā saumyā
 māyēva mayanirmitā || 6.12.14 ||

sulōhitatalau ślakṣṇau
 caraṇau supraṭiṣṭhitau |
 dṛṣṭvā tāmranakhau tasyā
 dīpyatē mē śarīrajah || 6.12.15 ||

hutāgnērarcisaṅkāśā -

mēnāṃ saurīmiva prabhām |

unnasaṃ vimalaṃ valgu

vadanaṃ cārulōcanam || 6.12.16 ||

paśyaṃstadavaśastasyāḥ

kāmasya vaśamēyivān |

krōdhaharṣasamānēna

durvarṇakaraṇēna ca || 6.12.17 ||

śōkasantāpanityēna

kāmēna kaluṣīkṛtaḥ |

sā tu saṃvatsaraṃ kālāṃ

māmayācata bhāminī || 6.12.18 ||

pratīkṣamāṇā bhartāraṃ

rāmamāyatalōcanā |

tanmayā cārunētrāyāḥ

pratijñātaṃ vacaḥ śubham || 6.12.19 ||

śrāntō'haṃ satataṃ kāmād

yātō haya ivādhvani |

kathaṃ sāgaramakṣōbhyaṃ

tariṣyanti vanaukasaḥ || 6.12.20 ||

bahusattvajhaṣākīrṇaṃ

tau vā daśarathātmaṃjau |

athavā kapinaikēna

kṛtaṃ naḥ kadanaṃ mahat || 6.12.21 ||

durjñēyāḥ kāryagatayō
 brūta yasya yathāmati |
 mānuṣānnō bhayaṃ nāsti
 tathāpi tu vimṛśyatām || 6.12.22 ||

tadā dēvāsurē yuddhē
 yuṣmābhiḥ sahitō'jayam |
 tē mē bhavantaśca tathā
 sugrīvapramukhān harīn || 6.12.23 ||

parē pārē samudrasya
 puraskṛtya nṛpātmajau |
 sītāyāḥ padavīm prāpya
 samprāptau varuṇālayam || 6.12.24 ||

adēyā ca yathā sītā
 vadhyau daśarathātmajau |
 bhavadbhirmantryatām mantrāḥ
 sunītaṃ cābhidhīyatām || 6.12.25 ||

nahi śaktiṃ prapaśyāmi
 jagatyanyasya kasyacit |
 sāgaraṃ vānaraistīrtvā
 niścayēna jayō mama || 6.12.26 ||

tasya kāmaparītasya
 niśamya paridēvitam |
 kumbhakarṇaḥ pracukrōdha
 vacanaṃ cēdamabravīt || 6.12.27 ||

yadā tu rāmasya salakṣmaṇasya
 prasahya sītā khalu sā ihāhṛtā |
 sakṛt samīkṣyaiva suniścitaṃ tadā
 bhajēta cittaṃ yamunēva yāmunam || 6.12.28 ||

sarvamētanmahārāja
 kṛtamapratimaṃ tava |
 vidhīyēta sahāsmābhi -
 rādāvēvāsya karmaṇaḥ || 6.12.29 ||

nyāyēna rājakāryāṇi
 yaḥ karōti daśānana |
 na sa santapyatē paścā -
 nniścītārthamatirnrpaḥ || 6.12.30 ||

anupāyēna karmāṇi
 viparītāni yāni ca |
 kriyamāṇāni duṣyanti
 havīmṣyaprayatēṣviva || 6.12.31 ||

yaḥ paścāt pūrvakāryāṇi
 karmāṇyabhicikīrṣati |
 pūrvam cāparakāryāṇi
 sa na vēda nayānayaḥ || 6.12.32 ||

capalasya tu kṛtyēṣu
 prasamīkṣyādhikaṃ balam |
 chidramanyē prapadyantē
 krauñcasya khamiva dvijāḥ || 6.12.33 ||

tvayēdaṃ mahadārabdhaṃ
 kāryamapratīcintitam |
 diṣṭyā tvāṃ nāvadhīd rāmō
 viśamiśramivāmiśam || 6.12.34 ||

tasmāt tvayā samārabdhaṃ
 karma hyapratīmaṃ paraiḥ |
 ahaṃ samīkariṣyāmi
 hatvā śatrūṃstavānagha || 6.12.35 ||

ahamutsādayiṣyāmi
 śatrūṃstava niśācara |
 yadi śakravivasvantau
 yadi pāvakamārutau |
 tāvahaṃ yōdhayiṣyāmi
 kubēravaruṇāvapi || 6.12.36 ||

girimātraśarīrasya
 mahāparighayōdhinaḥ |
 nardatastīkṣṇadaṃṣṭrasya
 bibhīyād vai purandaraḥ || 6.12.37 ||

punarmāṃ sa dvitīyēna
 śarēṇa nihaniṣyati |
 tatō'haṃ tasya pāsyāmi
 rudhiraṃ kāmamāśvasa || 6.12.38 ||

vadhēna vai dāśarathēḥ sukhāvahaṃ
 jayaṃ tavāhartumahaṃ yatiṣyē |

hatvā ca rāmaṃ saha lakṣmaṇēna

khādāmi sarvān hariyūthamukhyān || 6.12.39 ||

ramasva kāmaṃ piba cāgryavāruṇīm

kuruṣva kāryāṇi hitāni vijvaraḥ |

mayā tu rāmē gamitē yamakṣayaṃ

cirāya sītā vaśagā bhaviṣyati || 6.12.40 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē dvādaśaḥ sargaḥ ||